

**РІВНЕНСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ
ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Рівненського обласного
інституту післядипломної
педагогічної освіти

30.06.2026 № 197-од

ПРОГРАМА

**підвищення кваліфікації директорів, заступників директорів,
методистів, завідувачів відділів (кабінетів, центрів) та
культорганізаторів закладів позашкільної освіти**

**«ПОЗАШКІЛЬНА ОСВІТА: СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ,
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ТА СУЧАСНІ ОСВІТНІ ПРАКТИКИ»**

Рівне – 2026

Розробники: Рівненський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти (Гавлітіна Т. М., кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри педагогіки й освітніх інновацій Рівненського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти; Давидюк Н. Ю., кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри психології та інклюзивної освіти Рівненського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти; Мінакова Н. Г., старший викладач кафедри педагогіки й освітніх інновацій Рівненського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти).

Напрямок підвищення кваліфікації: розвиток професійних компетентностей директорів, заступників директорів, методистів, завідувачів відділів (кабінетів, центрів) та культорганізаторів закладів позашкільної освіти.

Розроблено з урахуванням типової програми: Типова програма підвищення кваліфікації педагогічних працівників сфери позашкільної освіти на тему «Реалізація компетентнісного підходу в освітньому процесі закладів позашкільної освіти» (наказ Міністерства освіти і науки України 19.03.2026 № 494).

Термін дії програми: з 30.06.2026 до 30.06.2031 року.

Рецензенти:

Ольга Ворон, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки й освітніх інновацій Рівненського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти.

Ольга Михальська, директор Комунального закладу позашкільної освіти «Центр дитячої та юнацької творчості» Костопільської міської ради.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність програми. Програма підвищення кваліфікації директорів, заступників директорів, методистів, завідувачів відділів та культорганизаторів закладів позашкільної освіти розроблена з урахуванням суспільного запиту на підвищення якості позашкільної освіти, державних пріоритетів у сфері освіти, потреби в розвитку професійних компетентностей керівних і педагогічних працівників, а також необхідності забезпечення ефективного управління закладами позашкільної освіти в умовах сучасних викликів.

Позашкільна освіта виконує важливу місію у формуванні всебічно розвиненої особистості. Вона пропонує різноманітні види діяльності, що сприяють розвитку інтересів, здібностей, творчого потенціалу та самореалізації дитини, надаючи кожному здобувачу освіти можливість вибудовувати власну освітню траєкторію. Водночас позашкільна освіта забезпечує соціально-емоційну підтримку дітей, що набуває особливого значення в умовах воєнного стану. Крім того, участь у різних видах діяльності сприяє професійному самовизначенню здобувачів освіти, допомагає їм усвідомити власні здібності та інтереси, створює умови для свідомого вибору майбутнього професійного шляху.

Програму розроблено з урахуванням положень нормативно-правових актів: законів України «Про освіту», «Про позашкільну освіту», «Про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності», Стратегії утвердження української національної та громадянської ідентичності на період до 2030 року, схваленої Кабінетом Міністрів України 15 грудня 2023 року № 1322, Положення про позашкільний навчальний заклад, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 6 травня 2001 року № 433 (зі змінами), Концепції національно-патріотичного виховання в системі освіти України, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 6 червня 2022 року № 527, Концепції розвитку позашкільної освіти на 2025–2030 роки, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 2 жовтня 2025 року № 1314, типової програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників сфери позашкільної освіти на тему «Реалізація компетентнісного підходу в освітньому процесі закладів позашкільної освіти», що затверджена наказом Міністерства освіти і науки України 19 березня 2026 року № 494 та інших нормативно-правових актів у сфері освіти.

Ефективність позашкільної освіти визначається рівнем організації управлінських, методичних та освітніх процесів, спрямованих на реалізацію освітньої, виховної, психологічної, соціальної функції закладів позашкільної освіти. Якісне управління цими процесами є ключовим, оскільки саме воно створює умови для стратегічного розвитку, забезпечує успішну реалізацію освітньої програми, узгоджує дії педагогічного колективу та підтримує інноваційні підходи.

Особлива увага в Програмі приділена сучасними підходами до виховання особистості здобувача освіти на основі загальнолюдських, національних та демократичних цінностей, розвитку здібностей та талантів дітей із застосуванням сучасних технологій, форм і методів освітньої діяльності.

Цільова група: директори, заступники директорів, методисти, завідувачі відділів (кабінетів, центрів) та культорганізатори закладів позашкільної освіти.

Обсяг (тривалість): 60 годин / 2 кредита ЄКТС.

Особливості реалізації програми: реалізація програми ґрунтується на засадах гнучкості, варіативності, практичної спрямованості та орієнтації на професійні потреби керівних і педагогічних працівників закладів позашкільної освіти.

Програма включає три взаємопов'язані модулі, які забезпечують можливість побудови індивідуальної траєкторії професійного розвитку керівних і педагогічних працівників закладів позашкільної освіти, гнучкого реагування на їхні професійні потреби та врахування сучасних суспільних викликів. Навчання за програмою відбувається у формі інтенсивного курсу тривалістю 8 днів, що поєднує теоретичну підготовку з практичним опрацюванням сучасних підходів, технологій і методик позашкільної освіти.

До реалізації програми залучаються науково-педагогічні, педагогічні працівники, тренери, методисти, керівники закладів освіти та інші фахівці, які мають відповідну професійну підготовку, досвід практичної діяльності у сфері позашкільної освіти та проведення заходів із підвищення кваліфікації педагогічних працівників. За потреби до проведення окремих занять можуть залучатися представники органів управління освітою, фахівці Державної служби якості освіти, наукових установ, громадських організацій та експерти у сфері освітнього менеджменту.

Форма навчання: очна (з використанням технологій дистанційного навчання).

Мета підвищення кваліфікації: професійний розвиток керівних і педагогічних працівників закладів позашкільної освіти шляхом удосконалення / набуття професійних компетентностей, необхідних для стратегічного розвитку закладів позашкільної освіти, ефективної організації освітнього процесу, впровадження сучасних освітніх практик забезпечення якості позашкільної освіти відповідно до державної політики у сфері реформи освіти.

Завдання підвищення кваліфікації:

ознайомити із нормативно-правовими засадами державної політики у сфері позашкільної освіти, організації освітнього процесу та забезпечення якості освіти;

ознайомити із сучасними управлінськими технологіями (проектний менеджмент, стратегічне планування, фінансовий менеджмент) для забезпечення сталого розвитку закладу та підвищення ефективності його функціонування);

формувати навички використання цифрових інструментів та технологій в управлінській та методичній діяльності для оптимізації комунікації та моніторингу освітнього процесу;

сприяти засвоєнню інноваційних методичних технологій для ефективного супроводу та підтримки професійного розвитку педагогічних працівників;

розвивати компетентності щодо організації освітнього процесу на засадах рівності, інклюзивності й безбар'єрності;

ознайомити із сучасними підходами до формування в здобувачів освіти, громадянської активності, патріотизму, поваги до культурних цінностей українського народу, його історико-культурних надбань і традицій, державної мови;

сприяти формуванню здоров'язбережувальної компетентності учасників освітнього процесу, зокрема в аспектах профілактики травматизму, охорони життя і здоров'я здобувачів освіти, розвитку культури безпечної поведінки;

ознайомити із сучасними технологіями, методиками та педагогічними підходами до створення простору особистого зростання, розвитку здібностей та обдарованості в дітей та учнівської молоді;

сприяти ознайомленню застосуванням інноваційних педагогічних технологій, інтегрування інструментів, кращих практик розвитку творчих здібностей здобувачів освіти в закладах позашкільної освіти;

забезпечити формування здатності та готовності педагогічних працівників вдосконалювати професійні компетентності, що забезпечують практичну спрямованість освітнього процесу;

сприяти підвищенню кваліфікації та виробленню індивідуальної траєкторії професійного розвитку керівних та педагогічних працівників, а також здатності застосовувати здобуті знання та уміння у щоденній педагогічній практиці.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться: предметно-методична (А2), інформаційно-цифрова (А3), психологічна (Б1), емоційно-етична (Б2), педагогічного партнерства (Б3), інклюзивна (В1),

здоров'язбережувальна (В2), прогностична (Г1), організаційна (Г2), здатність до навчання впродовж життя (Д1).

Перелік зазначених компетентностей узгоджується з компетентностями, визначеними в професійному стандарті «Вчитель закладу

загальної середньої освіти», оскільки професійний стандарт для педагогічних працівників закладів позашкільної освіти не затверджено.

Очікувані результати підвищення кваліфікації:

Після завершення навчання слухач/слухачка набудуть професійних компетентностей щодо:

розуміння сучасних векторів розвитку позашкільної освіти та значущості організації освітньої діяльності в закладі позашкільної освіти з урахуванням суспільних та освітніх трансформацій;

використання сучасних інструментів стратегування, планування, проєктної діяльності та інноваційного розвитку в професійній діяльності;

застосовування інструментів забезпечення якості освітньої діяльності, здійснення внутрішнього моніторингу та використання його результатів для вдосконалення освітнього процесу;

володіння нормативно-правовими основами діяльності закладів позашкільної освіти та організації освітньої діяльності, дотримання вимог законодавства у професійній діяльності;

застосування сучасних підходів до професійного розвитку педагогічних працівників, методичного забезпечення та поширення педагогічного досвіду;

використання сучасних методик й технологій навчання, виховання та розвитку здобувачів позашкільної освіти;

створення і підтримка безпечного, інклюзивного та безбар'єрного освітнього середовища, застосування здоров'язберезувальних технологій;

взаємодії з учасниками освітнього процесу на засадах партнерства, поваги до прав людини, академічної доброчесності та конструктивної комунікації;

організації підтримки дослідницької проєктної й творчої діяльності здобувачів позашкільної освіти, сприяння розвитку їхньої обдарованості, творчого потенціалу, емоційного інтелекту, громадянської та національної ідентичності;

забезпечення власного професійного розвитку, використання можливості професійної взаємодії та рефлексії для вдосконалення та розвитку професійних компетентностей.

Система та критерії оцінювання результатів підвищення кваліфікації:

Оцінювання результатів навчання здійснюється на засадах об'єктивності, прозорості та відповідності очікуваним результатам навчання. Його метою є визначення рівня сформованості професійних компетентностей слухачів, передбачених програмою підвищення кваліфікації.

Результати навчання підтверджуються за умови виконання слухачем не менше 70 % обов'язкових навчальних завдань, успішного проходження підсумкового оцінювання та активної участі в навчальних заняттях.

Для оцінювання результатів навчання використовуються такі інструменти: тестові завдання для перевірки теоретичних знань за темами модулів програми; практичні завдання, що передбачають розроблення дидактичних і методичних матеріалів, мініпроектів та інших практико орієнтованих напрацювань з організації позашкільної освіти.

Підсумкове оцінювання результатів навчання здійснюється за такими критеріями: виконання тестових завдань із результатом від 70% до 100% правильних відповідей; актуальність, практична значущість, інноваційність і методична обґрунтованість виконаних практичних завдань; самостійність, творчий підхід і здатність до педагогічної рефлексії під час виконання завдань; готовність до впровадження набутих знань та навичок у власну педагогічну діяльність.

Документ про підвищення кваліфікації: сертифікат про підвищення кваліфікації відповідно до встановленого зразка обсягом 60 годин / 2 кредита ЄКТС.

Вартість: узгоджується додатково (враховуючи кількість слухачів).

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Програмою передбачено інтерактивні лекційні заняття.

Особливістю практичних занять є виконання вправ, аналіз конкретних ситуацій і розв'язання професійних кейсів.

Самостійна робота передбачає індивідуальну роботу з кейсами, моделювання діяльності та розроблення навчально-методичних матеріалів.

Підсумковими заходами є тестування, презентація результатів виконаної самостійної роботи або власного педагогічного досвіду. Такі форми оцінювання дозволяють комплексно визначити результати навчання, сприяють формуванню навичок узагальнення, систематизації та аналізу набутих знань.

Зміст програми складається з 3-ох модулів та 28-ти взаємопов'язаних тем. На етапі завершення навчання за програмою слухачі складають підсумковий тест із 30 питань. Максимальна кількість балів, яку можуть отримати слухачі – 30 балів. Прохідний бал – 21 (70%). Учасники, які успішно пройшли навчання та склали підсумковий тест, отримують сертифікат про підвищення кваліфікації.

Кількість годин, що відводиться на засвоєння змісту програми, складає: 60 год, з них: 18 год – лекційні заняття, 34 год – практична робота, 4 год – самостійна робота, 4 год – контрольні заходи.

Навчально-тематичний план

Назва навчальних тем	Кількість годин				
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Контрольні заходи	Усього
МОДУЛЬ 1. Стратегічний менеджмент закладу позашкільної освіти					
Тема. 1.1.Сучасні тенденції суспільно-економічного розвитку та їх вплив на якість освіти	2				2
Тема 1.2. Управління змінами у закладі освіти	2				2
Тема 1.3. Освітній маркетинг як стратегія розвитку сучасного закладу освіти		2			2

Тема 1.4. Фандрайзинг як антикризовий механізм залучення позабюджетних джерел фінансування закладів освіти		2			2
Тема 1.5. Технології розробки концепцій, стратегій, комплексно-цілових програм, проєктів		2			2
Тема 1.6. Упровадження проєктної діяльності в практику роботи закладів позашкільної освіти		2			2
Тема 1.7. Стратегічні вектори розвитку позашкільної освіти в умовах суспільних та освітніх трансформацій	2				2
Тема 1.8. Формування безпечного освітнього середовища			2		2
Разом за модулем	6	8	2		16
МОДУЛЬ 2. Забезпечення якості освітньої діяльності та професійний розвиток педагогів					
Тема 2.1. Розбудова внутрішньої системи забезпечення якості освіти в закладі позашкільної освіти		2			2
Тема 2.2. Функції управління в освіті. Порядок та програма проведення внутрішнього моніторингу якості освіти на рівні закладу		2			2
Тема 2.3. Компетентнісний підхід у системі професійного розвитку	2				2

педагогічних працівників: можливості та перспективи					
Тема. 2.4. Документаційний супровід освітнього та управлінського процесів у закладі позашкільної освіти	2				2
Тема 2.5. Формування професійного профілю педагогічних працівників ЗПО в умовах компетентнісної освіти			2		2
Тема 2.6. Навчально-методичне забезпечення діяльності закладів позашкільної освіти		2			2
Тема 2.7. Атестація педагогічних працівників: нормативно-правове регулювання	2				2
Тема 2.8. Академічна доброчесність та її цінності	2				2
Тема 2.9. Організація роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності в закладі позашкільної освіти	2				2
Разом за модулем	10	6	2		18
МОДУЛЬ 3. Сучасні підходи до виховання, навчання та розвитку особистості здобувача освіти					
Тема 3.1. Базові цінності українського виховання	2				2
Тема 3.2. Формування української національної та громадянської ідентичності в здобувачів освіти: ключові аспекти		2			2
Тема 3.3. Розвиток		2			2

обдарованості здобувачів освіти: сучасні підходи, виклики та практичні рішення					
Тема 3.4. Соціальна інтеграція дитини з ООП: ресурси надання якісної підтримки		2			2
Тема 3.5. Психолого-педагогічні технології інклюзивного навчання		2			2
Тема 3.6. Емоційний інтелект особистості: особливості становлення. Культура спілкування		2			2
Тема 3.7. III та соціокультурний розвиток особистості		2			2
Тема 3.8. Впровадження STEM-технологій у освітній простір закладу освіти		2			2
Тема 3.9. Організація дослідницької діяльності здобувачів позашкільної освіти		4			4
Тема 3.10. Розвиток творчого потенціалу та особистісних можливостей здобувачів освіти		2			2
Разом за модулем	2	20			22
Підсумкові заходи				4	4
Усього	18	34	4	4	60

2. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

МОДУЛЬ 1.

Стратегічний менеджмент закладу позашкільної освіти

Тема 1.1. Сучасні тенденції суспільно-економічного розвитку та їх вплив на якість освіти. Управління змінами у закладі освіти

Сучасні тенденції розвитку суспільства в умовах глобалізації. Роль освіти в умовах глобальних викликів зумовлених економічними та соціальними перетвореннями. Вплив глобалізаційних процесів на формування освітніх послуг. Чинники впливу на процеси формування та розвитку вітчизняної освіти: економічні, політичні, соціально-психологічні та етичні, екологічні, демографічні, культурні, духовно-ідеологічні, галузеві, інституціональні.

Концептуальні підходи щодо розвитку світової й національної освітньої сфери. Концептуальні ідеї реформування освіти в Україні та аспекти її упровадження в системі позашкільної освіти.

Тема 1.2. Управління змінами в закладі освіти

Об'єктивність процесів змін в освіті як відкритій системі. Принципові положення управління освітою як відкритою системою. Заклад освіти як відкрита система. Чинники освітніх змін. Характеристика змін. Роль керівника- лідера під час впровадження зміни. Стратегії проведення змін. Етапи проведення змін, план проекту змін (модель Дж. Коттера). Історія Змін як модель розвитку організації. Модель 70/20/10. Ефективний зворотний зв'язок. Концепт «організації, що навчається», «організації, що розвивається». Стратегія як довгостроковий якісно обраний напрям розвитку освітньої організації. Процес цілепокладання. Класифікація цілей. Найчастіші помилки на шляху змін в освітній організації.

Тема 1.3. Освітній маркетинг як стратегія розвитку сучасного закладу освіти

Поняття про маркетинг. Зміст та особливості маркетингу у сфері освіти.

Маркетингова компетентність керівника закладу освіти. Маркетинг додаткових освітніх послуг.

Маркетинговий аналіз освітнього середовища. Характеристика особливостей освітньої послуги з погляду маркетингу. Сучасні тенденції та перспективи маркетингу освітніх послуг з позашкільної освіти.

Реалізація маркетингових процесів. Маркетингове планування. Служба маркетингу у системі управління закладом освіти. Методичний сервіс як маркетингова сфера освітніх послуг. Маркетингові комунікації. Інструменти позиціонування закладу освіти на ринку освітніх послуг.

Тема 1.4. Фандрайзинг як антикризовий механізм залучення позабюджетних джерел фінансування закладів освіти

Введення в основи фандрайзингу. Основні принципи фандрайзингової діяльності. Гранти та види грантової підтримки. Фандрайзинг і форми

фінансової підтримки. Види фінансової підтримки: зарубіжна практика. Звернення до фондів. Фонди та грантодавчі організації. Проєкт і проєктна діяльність. Складання заявки. Внутрішній моніторинг при підготовці заявки. Супровідні документи. Бюджет проєкту. Експертиза конкурсної документації. Звітність по проєкту. Правові аспекти фандрайзингу.

Тема 1.5. Технології розробки концепцій, стратегій, комплексно-цільових програм, проєктів

Поняття управління розвитком закладу освіти. Система управління розвитком закладу освіти. Розвиток закладу освіти як інноваційний процес.

Програмно-цільовий підхід до управління розвитком закладу освіти. Програма розвитку: сутність, побудова та структура. Логічна структура етапів розробки програми. Зразки методик для здійснення проблемно-орієнтованого аналізу розвитку закладу освіти. Оновлення організаційного механізму управління закладом освіти та саморозвиток її керівника.

Тема 1.6. Упровадження проєктної діяльності в практику роботи закладів позашкільної освіти

Проєкт, як комплекс взаємопов'язаних заходів, призначених для досягнення впродовж заданого терміну і бюджету поставлених завдань з чітко визначеними цілями. Етапи реалізації проєктів. Структура проєкту. Вимоги донорських організацій до проєктів. Побудова мети та завдань проєкту за принципами SMART. Логіко-структурна матриця проєкту. «Дерево проблем».

«Дерево рішень». Практичне впровадження проєктної діяльності закладами позашкільної освіти. Вимоги до управлінських компетентностей керівників закладів позашкільної освіти щодо реалізації проєктної діяльності.

Тема 1.7. Стратегічні вектори розвитку позашкільної освіти в умовах суспільних та освітніх трансформацій

Функції закладів позашкільної освіти в умовах воєнного стану. Нормативно-правові документами для забезпечення організаційних аспектів діяльності закладів позашкільної освіти в умовах воєнного стану. Напрями діяльності закладів позашкільної освіти в умовах воєнного стану: створення безпечного освітнього середовища та формування у дітей безпекових навичок; національно-патріотичне виховання; соціально-психологічна підтримка дітей та молоді; волонтерство тощо. Основні напрями формування безпекових навичок.

Техніки психолого-педагогічної підтримки дітей різного віку. Розвиток дитячих громадських ініціатив.

Особливості реалізації освітнього процесу закладів позашкільної освіти в дистанційному, змішаному форматі.

Тема 1.8. Формування безпечного освітнього середовища закладу освіти

Поняття безпечного середовища в нормативно-правових документах. Державне та громадське замовлення на створення безпечних умов в закладах освіти. Основні напрями виховної роботи щодо створення безпечного освітнього середовища: протидія булінгу (цькуванню) в закладі освіти, профілактика домашнього насильства, протидії торгівлі людьми, правопорушень та злочинності, вживання наркотичних та психотропних речовин.

Основні складові формування безпечного освітнього середовища: профілактика та інформування, діагностика рівня благополуччя в закладі освіти та учнівському колективі, реагування на події війни і обставини насильства, напрями корегувальної діяльності тощо. Права та обов'язки учасників освітнього процесу.

Форми та методи виховної діяльності щодо формування в дітей та учнівської молоді ціннісних життєвих навичок. Основні напрями роботи з батьками.

Навчально-методичне забезпечення процесу формування безпечного освітнього середовища. Міжвідомча координація суб'єктів протидії насильству. Основні напрями самоосвітньої діяльності з означеної проблеми. Кейси педагогічних ситуацій.

МОДУЛЬ 2.

Забезпечення якості освітньої діяльності та професійний розвиток педагогів

Тема 2.1. Розбудова внутрішньої системи забезпечення якості освіти в закладі позашкільної освіти

Поняття про внутрішню систему забезпечення якості освіти (ВСЗЯО). Нормативно-правове забезпечення ВСЗЯО. Принципи здійснення. Повноваження педагогічної ради закладу позашкільної освіти щодо формування, затвердження процедури внутрішнього забезпечення якості освіти, системи та механізмів забезпечення академічної доброчесності. Компоненти внутрішньої системи. Напрями оцінювання ЗПО: освітнє середовище закладу позашкільної освіти, система оцінювання здобувачів освіти, педагогічна діяльності педагогів та/або тренерів-викладачів, управлінські процеси. Критерії та індикатори оцінювання. Особливості збору та аналізу інформації, отриманої під час вивчення документації, опитування та спостереження. Узагальнення результатів. Обговорення та оприлюднення результатів.

Тема 2.2. Функції управління в освіті. Порядок та програма проведення внутрішнього моніторингу якості освіти на рівні закладу

Поняття функції управління. Класичні і діяльнісні функції, їх рольове призначення, взаємозв'язок і взаємозалежність. Модернізація управлінських функцій.

Контроль як функція управлінського циклу. Принципи і види контролю. Форми і методи контролю. Планування та ведення контролю.

Нормативні вимоги щодо ведення ділової документації у закладах освіти. Специфіка контролю за веденням ділової документації.

Узагальнення результатів контролю. Складання підсумкових таблиць, схем, діаграм, доповідних записок, проектів наказів тощо. Оприлюднення підсумків контролю. Оцінка та самооцінка контролюючої діяльності. Визначення основних напрямків коригування управлінських рішень.

Моніторинг якості освіти. Види моніторингу. Головні завдання внутрішнього моніторингу якості освіти. Порядок та процедура проведення внутрішнього моніторингу якості освіти. Етапи проведення внутрішнього моніторингу якості освіти. Організаційні заходи щодо проведення внутрішнього моніторингу якості освіти для відстеження і коригування результатів освітньої діяльності.

Тема 2.3. Компетентнісний підхід у системі професійного розвитку педагогічних працівників: можливості та перспективи

Компетентнісний підхід як основа професійного розвитку педагогічних працівників, підвищення їхньої професійної мобільності, здатності до адаптації в умовах освітніх змін та готовності до впровадження нових стандартів у професійній діяльності.

Теоретичні та практичні аспекти реалізації компетентнісного підходу в системі професійного розвитку педагогічних працівників закладів освіти в умовах Нової української школи. Сучасні тенденції щодо формування готовності педагогічних працівників до безперервного професійного розвитку, самоосвіти, рефлексії власної професійної діяльності, визначення індивідуальних професійних потреб і побудови персональної траєкторії професійного зростання.

Сучасні підходи до розвитку професійних компетентностей педагогічних працівників, можливості формальної, неформальної та інформальної освіти, інноваційні форми й технології професійного навчання. Особливості організації та проходження підвищення кваліфікації педагогічних працівників на цифровій платформі «Вектор», можливості вибору програм підвищення кваліфікації, форм і напрямів професійного розвитку відповідно до індивідуальних професійних потреб.

Розвиток здатності педагогічних працівників застосовувати набуті знання та компетентності для вдосконалення освітнього та управлінського процесів, упровадження сучасних педагогічних технологій навчання й виховання, цифрових інструментів та інноваційних освітніх практик.

Тема 2.4. Документаційний супровід освітнього та управлінського процесів у закладі позашкільної освіти

Поняття освітнього, управлінського процесів та документаційного супроводу. Законодавчі та нормативно-правові акти, що регламентують організацію діловодства в закладі позашкільної освіти.

Вимоги до організаційних (положення, статuti, посадові інструкції, штатні розписи тощо), розпорядчих (постанови, рішення, накази, розпорядження) та інформаційно-аналітичних (акти, довідки, доповідні записки, пояснювальні записки, службові листи тощо) документів, що регламентують організацію освітнього та управлінського процесів у закладі позашкільної освіти в контексті Національного стандарту ДСТУ 4163:2020 «Державна уніфікована система документації. Уніфікована система організаційно-розпорядчої документації. Вимоги до оформлення документів». Вимоги щодо складу реквізитів, змісту та місця їх розташування у документах; до бланків, оформлення та виготовлення документів.

Інструкція з діловодства у закладі позашкільної освіти, алгоритм її розроблення та затвердження.

Номенклатура справ закладу позашкільної освіти, її структура та форма.

Особливості та порядок документування управлінської інформації. Установчі документи закладу освіти (рішення засновника (засновників) про його утворення, статут, засновницький договір). Інші внутрішні документи закладу освіти (паспорт закладу освіти, правила внутрішнього розпорядку, колективний договір, план роботи на навчальний рік, робочий навчальний план, освітня програма закладу освіти, штатний розпис закладу освіти, положення, протоколи, накази тощо).

Вимоги до складання та реєстрації деяких видів документів. Інформаційно-методичні матеріали та їх використання.

Нормативно-правові документи, що регламентують організацію електронного документообігу в закладі позашкільної освіти.

Тема 2.5. Формування професійного профілю педагогічних працівників ЗПО в умовах компетентнісної освіти

Професійний розвиток педагогічних працівників в умовах упровадження нового змісту компетентнісної освіти як ключовий чинник оновлення та якісного функціонування сучасного закладу освіти, як вимога часу, як дієвий інструмент неперервного зростання педагога, його готовності працювати у відкритому, динамічному, інноваційному освітньому середовищі.

Роль і значення методичних служб закладів позашкільної освіти у формуванні нового типу педагогічного працівника, який володіє високим рівнем професіоналізму, методичною, цифровою, комунікативною та загальнокультурною компетентністю. Основні стратегічні напрями

діяльності методичних служб: створення індивідуальних траєкторій професійного розвитку педагогів відповідно до їхніх потреб і професійних запитів; розвиток методичної культури педагога через дослідницьку діяльність, самооцінювання, рефлексію, педагогічні експерименти; упровадження цифрових інструментів для професійного навчання, взаємодії та обміну досвідом (онлайн-платформи, цифрові ресурси, віртуальні методичні кабінети); формування професійних спільнот та мережевої взаємодії, які сприяють обміну практиками та партнерському навчанню; зміцнення ролі внутрішньої системи забезпечення якості освіти, що охоплює моніторинг професійних компетентностей, методичну підтримку та супровід педагогів.

Пріоритетні принципи організації методичної роботи в закладі освіти: принцип особистісно орієнтованої підтримки педагога, неперервності та системності професійного розвитку, інноваційності й науковості, рефлексивності та саморозвитку, партнерської взаємодії та співпраці в педагогічному колективі.

Базові завдання методичної служби відповідно до принципів: забезпечення якісного методичного супроводу, діагностика професійних потреб педагогів, планування та створення умов для підвищення кваліфікації, для впровадження нових освітніх технологій та компетентнісних методик тощо.

Традиційні та інноваційні форми методичної роботи, які дозволяють забезпечити різноманітність та адресність педагогічної підтримки, формувати професійні компетентності педагога, розвивати його інноваційну культуру, педагогічну майстерність та готовність працювати в умовах Нової української школи: професійні спільноти та онлайн-мережі педагогів, майстер-класи, наставництво, тренінги, воркшопи, EdCamp-формати, педагогічний коучинг, менторинг, майстерні інноваційних практик, майстер-групи, творчі лабораторії, Lesson Study, «педагогічні стартапи», освітні хаб-лабораторії, вебіари, подкасти, мікрокурси та інші цифрові формати, аналіз освітніх кейсів, моделювання ситуацій, педагогічні консиліуми. Особливості функціонування професійних спільнот з акцентом на переорієнтацію з інформаційно-репродуктивних форм діяльності на практико-орієнтовані, дослідницькі, проєктні та коучингові формати.

Тема 2.6. Навчально-методичне забезпечення діяльності закладів позашкільної освіти

Навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності закладу позашкільної освіти згідно з нормативними документами Міністерства освіти і науки України. Види програм, які використовуються у закладах позашкільної освіти незалежно від підпорядкування, типів та форм власності. Особливості процедури затвердження. Термін дії грифа. Розміщення навчальних програм на інтернет-ресурсах.

Вимоги до змісту, структури та оформлення навчальних програм з позашкільної освіти відповідно до нормативних документів Міністерства освіти науки України.

Принципи створення навчальних програм нового покоління. Дотримання принципів академічної доброчесності. Вимоги до рукописів навчальної літератури закладів позашкільної освіти. Критерії їх оцінювання. Дотримання принципів академічної доброчесності.

Тема 2.7. Атестація педагогічних працівників: нормативно-правове регулювання

Атестація педагогічних працівників як система заходів, спрямованих на всебічне комплексне оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників. Принципи атестації. Атестаційні комісії, їх повноваження. Організація та строки проведення атестації. Порядок атестації керівних кадрів. Умови та порядок присвоєння кваліфікаційних категорій. Педагогічні звання, умови їх присвоєння. Рішення атестаційної комісії як підстава для звільнення педагогічного працівника з роботи у порядку, встановленому законодавством. Порядок оскарження рішення атестаційної комісії.

Професійний розвиток педагогічних і науково-педагогічних працівників.

Тема 2.8. Академічна доброчесність та її цінності

Сутність і фундаментальні цінності академічної доброчесності. Законодавче поле академічної доброчесності. Основні види порушень академічної доброчесності (плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання).

Особливості дотримання академічної доброчесності педагогічними працівниками та здобувачами освіти; види академічної відповідальності педагогічних працівників та здобувачів освіти; права осіб, стосовно яких порушено питання про недотримання ними принципів академічної доброчесності.

Кодекс академічної доброчесності школи. Організаційна структура системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти, що передбачає дотримання академічної доброчесності працівниками закладів освіти та здобувачами освіти.

Тема 2.9. Організація роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності в закладі позашкільної освіти

Порядок взаємодії осіб, які беруть участь в управлінні. Використання законодавчих та інших нормативно-правових актів з охорони праці. Управління внутрішніми нормативними актами. Використання законодавчих та інших нормативно-правових актів з охорони праці. Нормативні акти про охорону праці, що підлягають затвердженню трудовим колективом (Положення про комісію з питань охорони праці підприємства, Положення

про уповноважених трудових колективів з питань охорони праці тощо), опрацьовуються власником разом з відповідними громадськими організаціями. Управління внутрішніми нормативними актами.

Планування роботи з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності. Орієнтовний зміст розділу «Охорона праці» річного плану роботи закладу. Порядок проведення та реєстрації інструктажів з охорони праці з учнями.

МОДУЛЬ 3.

Сучасні підходи до виховання, навчання та розвитку особистості здобувача освіти

Тема 3.1. Базові цінності українського виховання

Унікальність гуманістичних цінностей для виховання та єдність цілей і засобів виховання у гуманістичному світогляді особистості. Базові цінності українського виховання як вищі цінності, що залучають особистість до суспільних відносин. Цінності перехідного значення як прикладні цінності виховання. Гуманістичний ідеал українського виховання.

Новий зміст наповнення базових цінностей українського виховання: свобода, відповідальність, патріотизм, громадянськість, єдність, конкурентоспроможність, працелюбність, культура гідності, самодостатність особистості вихованця. Домінування базових цінностей в сучасному виховному процесі. Вибір актуального змісту виховання за пірамідою цінностей.

Тема 3.2. Формування української національної та громадянської ідентичності в здобувачів освіти: ключові аспекти

Особливості сучасного виховання. Ціннісні аспекти змісту виховання. Ідентичність, національна та громадянська ідентичність. Формування української ідентичності у новій українській школі як запорука національної єдності, життєстійкості суспільства та успішної інтеграції України до європейського простору.

Відмінності та синергія між національною та громадянською ідентичністю. Концепція «національно-громадянської єдності». Патріотично-державницьке виховання. Формування ідентичності через активну громадянську позицію (волонтерство, учнівське самоврядування, проєктна діяльність).

Роль критичного мислення та вивчення історії у подоланні міфів та формуванні свідомого ставлення до минулого (зокрема, щодо російсько-української війни, Голодомору, боротьби за незалежність).

Інтеграція національних цінностей, традицій, мови та символів у освітній процес.

Ключові аспекти та сучасні виклики національній ідентичності.

Тема 3.3. Розвиток обдарованості здобувачів освіти: сучасні підходи, виклики та практичні рішення

Теоретичні підходи до трактування поняття «обдарованість». Характерні особливості обдарованих дітей та молоді. Інтелектуальна та творча обдарованість. Наукові психолого-педагогічні методи досліджень обдарованості. Особливості підтримки обдарованих дітей і молоді: фактори ризику. Ідентифікація обдарованої молоді. Соціум і обдарованість. Вплив освітнього середовища на розвиток обдарованості. Моделі навчання обдарованих дітей. Методика і практика навчання обдарованих дітей. Формування індивідуальної освітньої траєкторії.

Тема 3.4. Соціальна інтеграція дитини з ООП: ресурси надання якісної підтримки

Інклюзивна освіта як забезпечення права на освіту для кожної дитини. Переваги інклюзивної освіти для усіх учасників освітнього процесу: дітей з особливими освітніми потребами та їхніх однолітків, батьків дітей з особливими освітніми потребами, педагогів, керівників закладів освіти, місцевих громад і суспільства в цілому.

Законодавство України щодо забезпечення права дітей з особливими освітніми потребами на якісну інклюзивну освіту. Укази Президента України у сфері інклюзивної освіти. Основні положення Постанов Кабінету Міністрів України, що регламентують особливості організації інклюзивного освітнього процесу у закладах загальної середньої освіти.

Практичні кейси про участь та діяльність учнів з особливими освітніми потребами. Роль асистента вчителя у створенні учнівської спільноти, розвитку демократичних цінностей, встановленні правил. Поняття про розумне пристосування. Допоміжні засоби для навчання (спеціальні засоби корекції психофізичного розвитку) осіб з особливими освітніми потребами. Поняття про додаткові та альтернативні способи й засоби комунікації.

Тема 3.5. Психолого-педагогічні технології інклюзивного навчання

Інклюзивне навчання як комплексний процес забезпечення рівного доступу до якісної освіти дітям з особливими освітніми потребами. Дитина з особливими освітніми потребами – сутність поняття. Організаційно-методичні засади навчання дітей з особливими освітніми потребами.

Адаптації та модифікації як технології інклюзивної освіти. Технологія зворотнього зв'язку в інклюзивному просторі, технологія створення «ситуації успіху». Шляхи створення інклюзивного освітнього середовища. Індивідуальна програма розвитку. Індивідуальний навчальний план. Психолого-педагогічний супровід дитини з особливими освітніми потребами.

Тема 3.6. Емоційний інтелект особистості: особливості становлення. Культура спілкування

Зміст понять «емоційний інтелект», «розвиток емоційного інтелекту». Психолого-педагогічні засади розвитку емоційного інтелекту особистості у процесі соціалізації.

Сучасні діагностичні методики, спрямовані на вивчення емоційного інтелекту: стан сформованості здатності розпізнавати і розуміти емоційні стани іншої людини, визначати рівень розвитку емпатії, виявляти види емпатичних реакцій; стани сформованості здатності до вираження емоційних станів, використання емоцій, дослідження стану емоційної регуляції, визначення емоційного фону, його стійкості і чинників, що його зумовлюють, визначення емоційного портрету людини.

Методики розвитку емоційного інтелекту та емпатії: практика уважності, арт-терапія, казкотерапія, ненасильницьке спілкування, дихальні практики. Ігрова діяльність як засіб розвитку емоційного інтелекту особистості.

Тема 3.7. ІІІ та соціокультурний розвиток особистості

Цифрова реальність та ІІІ. Синтез реальності: доповнена реальність, віртуальна реальність та штучний інтелект. Досвід та перспективи використання технологій ІІІ в освіті та позакласній і позашкільній роботі.

Сучасний образ цифрової людини. Базові цінності протидії цифровому вихолощуванню реальності: цінність тіла, цінність тиші і усамітнення, цінність близькості й повноформатної присутності в спілкуванні, цінність стосунків з іншими та інакшими, цінність живого середовища. Культура споживача інформаційно-цифрового простору, керування принципом реальності.

Реальні загрози і виклики в подальшій динаміці інформаційно-цифрового світу. Збереження інтелектуально-культурного потенціалу нації та соціально-культурних цінностей людини. Технологічно-маркетингове засвоєння та утвердження базових цінностей української освіти.

Тема 3.8. Впровадження STEM-технологій в освітній простір закладу освіти

Головна мета STEM-освіти. Гармонійне входження виховання в систему STEM-освіти, створюючи основу для успішної самореалізації особистості і як фахівця, і як громадянина. Особливості впровадження STEM-освіти на всіх рівнях освіти і виховання. Рух дівчат у STEM-освіті. Запровадження наскрізного STEM-навчання та корегування змісту окремих тем навчальних предметів з акцентом на особистісно-розвивальні, ігрові методики навчання, ціннісне ставлення до дослідження виховних проблем. Пріоритети виховання дослідника та формування дослідницьких навичок, нового мислення особистості учня. Розширення діапазону організаційних форм, методів навчання, способів навчальної взаємодії та надати пріоритету виховної значимості навчального матеріалу у процесі екскурсій, квестів,

конкурсів, фестивалів, хакатонів, практикумів тощо. Особливості дослідно-проектної діяльності та її виховна сутність в НУШ.

Тема 3.9. Організація дослідницької діяльності здобувачів позашкільної освіти

Участь здобувачів освіти в дослідницьких програмах, проектах. Віковий принцип організації дослідницької діяльності. Особливості дослідницької роботи з учнями початкового, основного, вищого рівнів.

Проведення здобувачами освіти досліджень (пошук, систематизація, аналіз та інтерпретація інформації з різних джерел), спостережень (астрономічні, біологічні, метеорологічні тощо), експериментів (штучне відтворення явища або процесу в контрольованих умовах) під керівництвом педагога-наставника, наукового керівника тощо. Особливості організації конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт в системі Малої академії наук. Діяльність літніх наукових та профільних шкіл.

Форми пошукової роботи з учнями, вихованцями: екскурсії, експедиції, походи.

Тема 3.10. Розвиток творчого потенціалу та особистісних можливостей здобувачів освіти

Реалізація творчого потенціалу та креативних можливостей здобувачів освіти. Сучасні концепції розвитку творчого потенціалу дітей та підлітків. Можливості та завдання сучасного закладу освіти в реалізації задатків і здібностей учнів, слухачів, вихованців. Готовність педагогічних працівників до розвитку творчих можливостей здобувачів освіти.

Методики виявлення обдарованості і креативності у дітей. Тестування, анкетування, спостереження. Визначення перспектив розвитку учнів та реалізації їх творчого потенціалу.

3.1. Орієнтовний перелік практичних завдань

Аналіз ситуацій / кейсів (розбір професійних ситуацій з досвіду роботи слухачів; вирішення педагогічних задач; обговорення варіантів дій в конфліктних ситуаціях) тощо.

Розроблення методичних матеріалів (створення планів-конспектів занять / тренінгів; розробка презентацій, дидактичних матеріалів; написання алгоритмів дій або інструкцій).

Практичні тренінгові вправи (рольові ігри (моделювання ситуацій).

Робота в групах / парах).

Проектна робота (розробка та презентація мініпроектів).

Виконання тестових / діагностичних завдань (рефлексійні анкети / опитування / самооцінювання).

Робота з нормативними документами (аналіз змін у законодавстві; оцінка відповідності освітньої діяльності вимогам державних стандартів) тощо.

3.2. Орієнтовний перелік питань для самостійного опрацювання

Проаналізуйте нормативно-правові вимоги щодо формування безпечного освітнього середовища в закладі позашкільної освіти.

Визначте основні ризики для безпечного освітнього середовища у конкретному закладі.

Оцініть ефективність заходів, що реалізуються у закладі позашкільної освіти для забезпечення фізичної, психологічної та інформаційної безпеки.

Запропонуйте шляхи удосконалення взаємодії педагогічних працівників, батьків і соціальних партнерів щодо створення безпечного освітнього середовища.

Сформулюйте рекомендації щодо підвищення рівня безпеки освітнього середовища з урахуванням сучасних викликів.

Проаналізуйте сучасні підходи до професійного розвитку педагогічних працівників в умовах компетентнісної освіти.

Охарактеризуйте роль методичної служби (або методичного супроводу) у створенні умов для безперервного професійного розвитку педагогічних працівників.

Оцініть ефективність системи професійного розвитку педагогічних працівників у власному закладі освіти.

Запропонуйте шляхи вдосконалення методичного супроводу професійного розвитку педагогічних працівників з урахуванням сучасних освітніх викликів.

Сформулюйте рекомендації щодо створення ефективної системи безперервного професійного розвитку педагогічних працівників у закладі позашкільної освіти.

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові документи

1. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII : станом на 30 липня 2026 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>

2. Про позашкільну освіту : Закон України від 22.06.2000 № 1841-III : станом на 30 липня 2026 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1841-14#Text>

3. Про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності : Закон України від 13.12.2022 № 2834-IX : станом на 30 липня 2026 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2834-20#Text>

4. Про схвалення Стратегії утвердження української національної та громадянської ідентичності на період до 2030 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2023-2025 роках : Постанова Кабінету Міністрів України від 15 грудня 2023 р. № 1322. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1322-2023-%D0%BF#Text> (дата звернення: 06.11.2025).

5. Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» (зі змінами) : Постанова Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 № 800. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2019-%D0%BF#Text> (дата звернення: 06.11.2025).

6. Про організацію інклюзивного навчання в закладах позашкільної освіти : Постанова Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 №779 (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/779-2019-%D0%BF#Text>

7. Типова програма унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми : Постанова Кабінету Міністрів України від 4 червня 2025 р. № 658. URL: <https://surli.cc/yujbkb>

8. Про затвердження переліку типів позашкільних навчальних закладів і Положення про позашкільний навчальний заклад : Постанова Кабінету Міністрів України від 6 травня 2001 року №433. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/433-2001-%D0%BF#Text>

9. Концепція національно-патріотичного виховання в системі освіти України : наказ Міністерства освіти і науки України 06 червня 2022 року № 527. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0527729-22#Text>

10. Про затвердження Концепції розвитку позашкільної освіти на 2025 – 2030 роки: наказ Міністерства освіти і науки України від 02 жовтня 2025 №1314. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-kontseptsii-rozvytku-pozashkilnoi-osvity>

11. Положення про атестацію педагогічних працівників : наказ Міністерства освіти і науки України від 09.09.2022 № 805 (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1649-22#Text>

12. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розроблення типових програм підвищення кваліфікації педагогічних працівників : наказ Міністерства освіти і науки України від 13.10.2025 № 1349.

Основна література

1. STEM/STEAM-освіта: від теорії до практики: метод. посіб. / Н. І. Поліхун, К. Г. Постова, Г. В. Онопченко, О. В. Онопченко, І. М. Шевченко. Київ: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2023. 121 с. URL: <https://iod.gov.ua/content/docs/documentspdf/203/stem-steam-osvita--vid-teoriyi-do-praktiki--metodichniy-posibnik.pdf>

2. Аналіз стану утвердження української національної ідентичності: препринт / І. Д. Бех, К. О. Журба, Л. В. Канішевська, А. В. Корнієнко, Р. В. Малиношевський, О. Д. Рейпольська, О. В. Мусієнко. ІваноФранківськ: НАІР, 2024. 36 с.

3. Вдосконалення позашкільної освіти в умовах сучасних трансформацій: матеріали II Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (Кропивницький, 25 квітня 2025 р.) / Укладачі: Кравцова Т. О., Краснощок І.П. Кропивницький: РВВ ЦДУ ім. В. Винниченка, 2025. 159 с.

4. Биковський Я. Т. Педагогічні умови діяльності гуртків закладів позашкільної освіти: монографія. Київ: ІВЦ АЛКОН, 2020. 148 с.
5. Вербицький В.В. Виховний потенціал закладів позашкільної освіти: методичний посібник. Київ: НЕНЦ, 2025. 376 с.
6. Готовність до професійного саморозвитку педагога Нової української школи : колективна монографія / за заг. ред. А. Л. Черній ; упор. В. М. Бордюк. Рівне : РОППО, 2023. 244 с.
7. Інноваційний розвиток позашкільної освіти в умовах реалізації концепції «Нова українська школа» : методичний посібник / А. Е. Бойко, В. В. Вербицький, А. В. Корнієнко, О. В. Литовченко, В. В. Мачуський; за ред. В. В. Мачуського. Івано-Франківськ: НАІР, 2023. 223 с.
8. Інноваційні практики Нової української школи : навчально-методичний посібник / за заг. ред. А. Л. Черній ; упор. В. М. Бордюк, Т. М. Гавлітіна. Рівне : РОППО, 2023. 134 с.
9. Кремень В. Г., Гальченко М. С., Ільїн В. В. Філософія як засіб розвитку дитини: обдарованість, знання, творчість : навчальний посібник. Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2023. 104 с.
10. Національна солідарність учнівської і студентської молоді в умовах війни і повоєнного часу: монографія / Журба К. О., Бех І. Д., Коломоєць Г. А., Трейтак Д. В., Федоренко С. В., Шкільна І. М.; за ред. К.О. Журби. Івано-Франківськ: НАІР, 2025. 188 с.
11. Утвердження української національної та громадянської ідентичності Монографія / [Журба, К. О., Бех, І. Д., Бойко, С. М., Євтушок, В. А., Гаряча, С. А., Канішевська, Л. В., Кучинська, І. О. Кучинський, С. А. Лісовець, О. В., Нестайко, І. М., Павлова, Л. М, Рагозіна, В. В, Рейпольська, О. Д., Сеньовська, Н. Л., Толочко, С. В., Федоренко, С. В., Шкільна, І. М., Ясько, В. А.]. Київ: «Компрінт», 2024. 232 с.

Додаткова література

1. Мова війни: нові слова, нові значення, нове сприйняття: практичний посібник/упоряд. М. Мазурок, Л. Заводна. Рівне: РОППО. 2023.
2. Організаційно-методичний кейс керівника гуртка сучасного закладу позашкільної освіти: рекомендації з ведення документації / упор. С. Б. Дубініна. Суми : ЦЕНТУМ СМР, 2024. 63 с.
3. Особливості реалізації особистісного потенціалу обдарованих учнів під час навчання в умовах воєнного стану : методичні рекомендації / К. А. Андросович, Л. І. Ткаченко, М. М. Міленіна. Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2023. 42 с.
4. Павлюх В.В. Розвиток креативності в учнів різного віку. Кропивницький : КЗ «КОППО імені Василя Сухомлинського», 2023. 72 с. URL: <https://znayshov.com/FR/23777/857.pdf>
5. Первушевська І.О., Давидюк Н.Ю. Результати реалізації підготовчого етапу дослідницького проєкту «Допрофільна позашкільна освіта учнів закладів загальної середньої освіти» // Нова педагогічна думка, 2024. №4.

6. Психологічна діагностика обдарованості учнів : методичні рекомендації /М. Ю. Мельник, Н. А. Бельська. Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2023. 246 с.

7. Розвиток креативності майбутніх учителів засобами ТРВЗ-технологій та STEM-освіти. Соціально-педагогічні засади підготовки фахівців в умовах освітніх трансформації: монографія / Антонова О. Є., Антонов О. В, Вознюк О. В., Дубасенюк О. А., Левченко С. В., Самойленко О. А., Сидорчук Н. Г., Щерба Н. С., Яценко С. Л. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. Івана Франка, 2023. С. 298- 354.

8. Сучасні підходи до виховання особистості дитини в закладах загальної середньої та позашкільної освіти : методичний poradnik / за ред. А. Л. Черній; упоряд. Н. Ю. Давидюк, Н. Г. Мінакова. Рівне : РОППО, 2022. 86 с.

9. Теоретико-методичні засади діагностики чинників розвитку обдарованої особистості : методичний посібник / Н. А. Бельська, Ю. М. Ковальчук, М. Ю. Мельник; уклад. М. Ю. Мельник. Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024. 204 с.

10. Фемінітиви: потреба часу чи данина моді? Практичний посібник / упоряд. М. Мазурок, Л. Заводна. Рівне: РОППО, 2025. 56 с.